

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość
Jędrzychowice

1. Nazwa

PARK

2. Czas powstania

I poł XVIII w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

**Jędrzychowice 8
67-407 Szlichtyngowa**

5. Przynależność administracyjna
województwo **lubuskie**

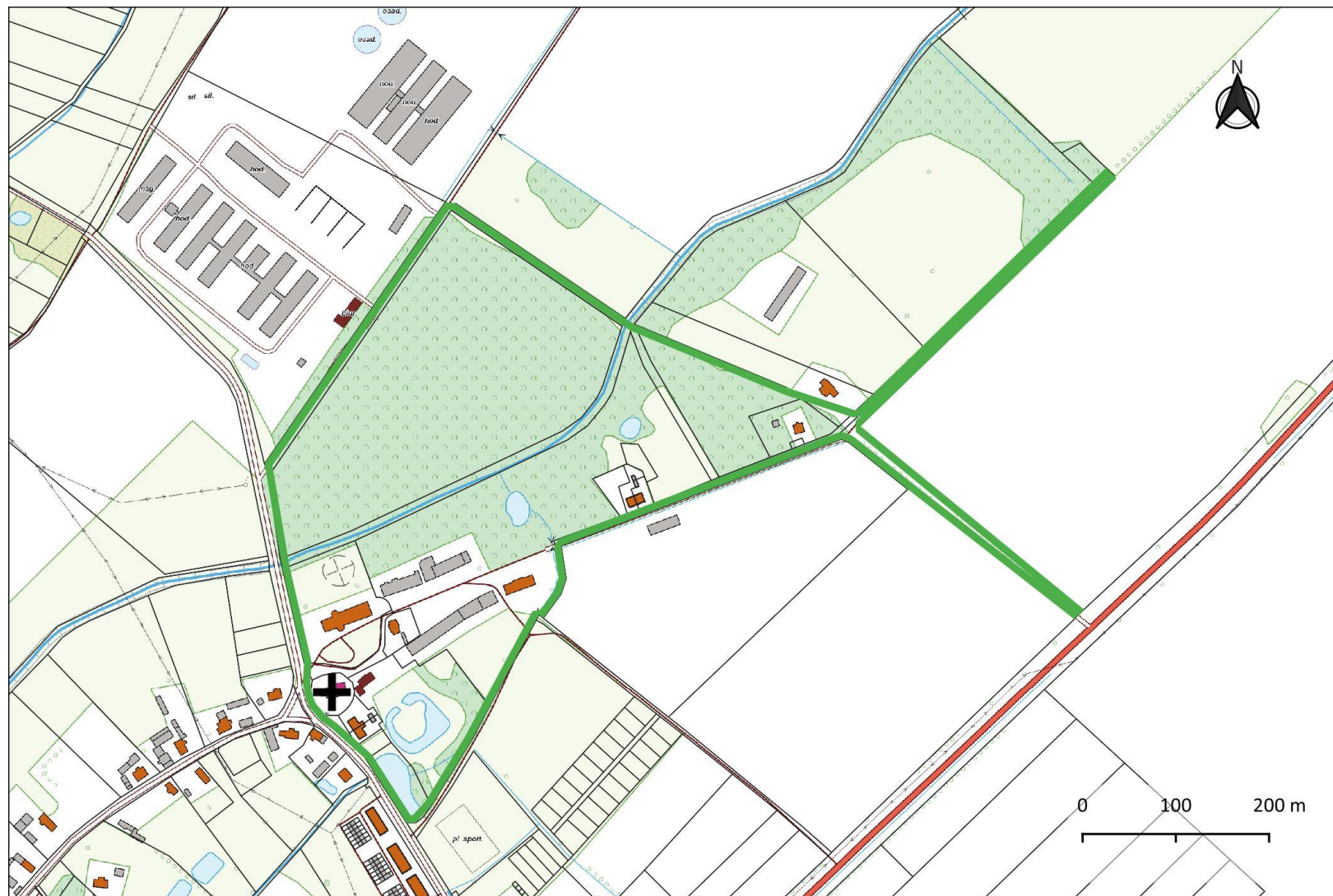
powiat **wschowski**

gmina **Szlichtyngowa**

6. Formy ochrony

**Wpis do rejestru zabytków pod nr
684/601A z dnia 20.06.1963 r.**

**Ustalenie ochrony w zmianie
miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego
Gminy i Miasta Szlichtyngowa, w
części dotyczącej wsi
Jędrzychowice, Kowalewo (Dz. Urz.
Woj. Lubuskiego nr 25A z dn. 30
grudnia 1999 r., poz. 269).**



Szkic założenia.

Historia.

Pierwsze wzmianki o Jędrzychowicach pochodzą z 1307 r., kiedy to ks. Henryk głogowski nadał wieś klasztorowi klarysek w Głogowie. W 1566 r. wieś Henrzechowicze była własnością Mateusza Radlica, a trzydzieści jeden lat później przeszła w ręce Stanisława Wilkowskiego, który zbudował tutaj renesansową siedzibę. Na jej miejscu w 1726 r., staraniem Stanisława Mielęckiego, ówczesnego właściciela majątku, stanął obecny pałac barokowy. Na przełomie XIX i XX w. majątek przeszedł na własność Karola Gilka-Böttzow, z którego inicjatywy rozbudowano pałac w latach 1909-1910, dostawiając do barokowego korpusu skrzydło z reprezentacyjną salą balową oraz z dwiema cylindrycznymi wieżami. W 1. ćw. XX w. dobra przeszły w posiadanie hrabiowskiej rodziny von Schlichting, której przodkowie założyli pobliską Szlichtyngowę. Po II wojnie światowej zespół pałacowy znalazł się w posiadaniu Państwowych Nieruchomości Ziemskich. Od 1947 do 1949 r. należał do PGR. W 1949 r. gospodarstwo przypisane zostało do Państwowego Ośrodka Hodowli Zarodowej Osowa Sień. Na pocz. lat 90. XX w. działka wraz z pałacem została sprzedana prywatnym właścicielom. W 1994 r. pałac odkupiła potomkini przedwojennych właścicieli majątku i od tego czasu rozpoczęła sukcesywną restaurację i konserwację pałacu, powoli przywracając mu dawną świetność. Budynki gospodarcze wraz z oficynami są własnością Spółki Hodowli Zwierząt Zarodowych Osowa Sień, a pałac wraz z parkiem odzyskała po latach Sigurd von Schlichting i podjęła jego odbudowę. Po jej nagłej śmierci przed kilku laty pałac wraz z parkiem przeszedł w ręce nowego właściciela.

Opis.

Park pałacowy w Jędrzychowicach (niem. Heyersdorf) jest częścią zespołu pałacowo-folwarcznego. Barokowy pałac wraz z oficynami leży w części zach. założenia, a część pd.-wsch. zajmuje folwark z zabudową gospodarczą. Park ma charakter krajobrazowy i rozciąga się po pn. stronie pałacu. Znajduje się w pierwotnych granicach i zajmuje powierzchnię 12 ha. Przez pd. część założenia parkowego przepływa rzeczka Krzycki Rów. W najbliższym sąsiedztwie pałacu usytuowany jest gotycki kościół pw. bł. Jana z Dukli. Teren założenia został podzielony między różnych właścicieli. Granica zach. parku przebiega wzdłuż drogi Kandlewo-Kowalewo. Na pn. graniczy z budynkami fermy krów i polami uprawnymi. Od wsch. ograniczają go łąki i pola uprawne, natomiast od strony pd. są to dawny ogród użytkowy, obecnie ugor i aleja lipowa na drodze dojazdowej do części folwarcznej. Główny wjazd do pałacu mieści się od strony zach. przy drodze do Kandlewo-Kowalewo oraz wjazd gospodarczy usytuowany od strony wsch. na zakończeniu alei lipowej.

Wartości.

Park krajobrazowy prezentuje wartości zabytkowe, wartość artystyczną, historyczną i naukową. Jest przykładem założenia parkowego z przełomu XIX i XX wieku, które bardzo nielicznie zachowała się w tej części regionu.

Stan zachowania.

Park założony w 2 poł. XIX w. rozciąga się po pn. stronie Rowu Krzyckiego i częściowo pomiędzy pałacem a rzeczką. Dobrze zachował się układ drożny prowadzący przez środkową część parku do jego wsch. granic. Czytelne są ślady po drogach w części zach. i pn. Ważnym elementem krajobrazowym jest rzeczka Rów Krzycki wraz z mostkami, które tworzą malowniczy charakter wnętrza parkowych. Łączą one pd. i pn. część parku. Dwa z nich są oryginalne, trzeci został dobudowany w latach 70. XX w. W części środkowej zachowała się rozległa polana parkowa obsadzona dębami, grabami i drzewami iglastymi. W jej części środkowej znajduje się samotny dąb. Słabo czytelne są osie widokowe. Brakuje również powiazań z dalekim krajobrazem. Druga polana nieco mniejsza znajduje się w części wsch. parku. Bardzo cenny drzewostan parkowy datowany jest na 220-260 lat, tworzą go głównie dęby (*Quercus robur*), wiązy (*Ulmus laevis*), klony (*Acer platanoides*, *Acer pseudoplatanus*), lipy (*Tilia cordata*, *Tilia platyphyllos*), buki (*Fagus silvatica*), jesiony (*Fraxinus excelsior*), graby (*Carpinus betulus*) i olsze (*Alnus glutinosa*). Występują tu liczne dęby okazowe. W późniejszym okresie wprowadzono gatunki obcego pochodzenia to głównie: kasztanowce (*Aesculus hippocastanum*), platan (*Platanus x acerifolia*), sosna czarna (*Pinus nigra*), choina kanadyjska (*Tsuga canadensis*), jodła kalifornijska (*Abies concolor*), robinie (*Robinia pseudoacacia*) i wierzyby- (*Salix alba*) i liczne daglezie (*Pseudotsuga menziesii*). Liczne krzewy jaśminowców wonnych, śnieguliczki, parczelina trójlistkowa, trzmielina, suchodrzew, lilaki i porzeczka.

Postulaty dotyczące konserwacji.

Nowe rośliny, które posadzono w ostatnich latach, choć w skromnej ilości wprowadziły do parku dużo uroku i nadały mu właściwy dla parku krajobrazowego romantyczny charakter. Park ma w sobie olbrzymi potencjał. Wymaga gruntownej rewaloryzacji, ale dzięki zachowaniu w dobrym stanie bogatego drzewostanu i malowniczego otoczenia jest możliwe jego odtworzenie i przywrócenie mu dawnej świetności.

Bartosz Idryjan**20.09.2021r.**